

AISSE- MARCH 2019

X CLASS II LANGUAGE

MARKING SCHEME FOR (089) TELUGU TELANGANA

Series: JMS

SET – 4

Code No:57

10వ తరగతి ద్వితీయ భాషతెలుగు తెలంగాణ ప్రశ్నపత్రము - మూల్యాంకన కరదీపిక

SECTION –A READING COMPREHENSION	10 MARKS
SECTION – B WRITING	14 MARKS
SECTION – C GRAMMAR	24 MARKS
SECTION – D LITERATURE	32 MARKS

విద్యార్థులు ప్రశ్నపత్రంలో కుడి పక్కన ఇచ్చిన కోడ్ నంబరును తప్పని సరిగా జవాబు పత్రంలో రాయాలి.

మొత్తం మార్కులు -80

విభాగము - ఎ (Section – A) 10 Marks

1. ఈ క్రింది గద్యాంశాన్ని చదివి అడిగిన ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఎంచుకుని రాయండి.

ప్రశ్నలకు జవాబులు

5X2=10

1. లార్డ్ మెకాల్ (ఇ) 2మా
2. భట్టుమూర్తి (ఆ)2మా
3. ఆ జాతి భాషా సాహిత్యాలలో (అ)2మా
4. తెలుగు (ఇ)2మా
5. ఆంగ్లేయులు (ఈ)2మా

మొత్తం 10మా

విభాగము - బి (Section - B) 14 Marks

2. లోఖారచన

1X6 = 06

తేది, స్థలం రాసినందుకు ½ మా

సంబోధన రాసినందుకు ½ మా

విషయ విస్తరణ, సరళమైన భాష, విరామచిహ్నాలు, వాక్యాలకూర్పు

అంశానికి తగిన భావ ప్రకటన 4 మా

రాసిన వారి చిరునామా రాసినందుకు ½ మా

కవరుపై చిరునామా రాసినందుకు ½ మా

మొత్తం 6మా

05.03.2019,

రామన్నగూడెం.

నీయమిత్రుడు రామకృష్ణకు..

ఉభయ కుశలోపరి..

పరిశుభ్రత యొక్క ఆవశ్యకతను గుర్తించిన మా పాఠశాల విద్యార్థులు ఈ మధ్య స్వచ్ఛభారత్ కార్యక్రమంలో భాగంగా అనేక నేవా కార్యక్రమాలు చేపట్టారు. అందులో మేము వీధులను ఊడ్చి శుభ్రపరచడం, మురికి కాలువలను శుభ్రపరచి మురికినీరు కాలువలగుండా ఊరి అవతలకు పారేలా చేయడం, ప్రతి వీధి మొదలు, చివర కూడా చెత్త డబ్బాలను ఏర్పాటు చేయడం చేశాము.

అంతేకాక ఇంటింటికీ తిరిగి పొడిచెత్తను, తడిచెత్తను వేరు చేసి డబ్బాలలో వేసేటట్లు ప్రజలకు తెలియ చెప్పడం, మురుగు నీరు నిలువ లేకుండా ఏర్పాట్లు చేసుకోమని చెప్పడం, తడిచెత్తను గొయ్యి తీసి దాచడం ద్వారా ఇంట్లోని మొక్కలకు ఎరువులుగా వాడడం తెలియ చేశాము.

మా ఊరిలో దుర్గంధం, దోమలు లేకుండా జాగ్రత్త పడడం వల్ల ప్రజలందరూ ఆరోగ్యంగా జీవిస్తున్నారు. ఈ నేవా కార్యక్రమాలు చేపట్టడం ద్వారా మా పాఠశాల మండల స్థాయిలో ఉత్తమ స్వచ్ఛపాఠశాల గా నిలచింది.

ఈ మధ్య కాలంలో మీరు చేసిన నేవా కార్యక్రమాల గురించి తెలుపుతావని ఆశిస్తాను. మీ అమ్మా నాన్నలకు నమస్కారాలు.

కవరు పై చిరునామా, ఇట్లు,

రామకృష్ణ, నీ నీయమిత్రుడు,

10వ తరగతి, ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాల, భూమయ్య,

వేముల వాడ, రామన్నగూడెం, ఆందోల్ మండలం,

కరీంనగర్ జిల్లా.మెదక్ జిల్లా.

ప్రక్రియారచన .. దినచర్య

3. దినచర్య

1X4=04

తేదీ రాసినందుకు

½ మా

సమయం, వారం రాసినందుకు

½ మా

విషయ విస్తరణ, సరళమైన భాష, విరామచిహ్నాలు, వాక్యాలకూర్పు

అంశానికే తగిన భావ ప్రకటన

3 మా

05.03.2019, మంగళ వారం,

రాత్రి 9.30 గం..

ఈ రోజు నాకు చాలా ఆనందంగా ఉంది నేడు జరిగిన రాష్ట్రస్థాయి వక్రత్వ పోటీల్లో నాకు ప్రథమ బహుమతి గా బంగారు పతకం మరియు లక్ష రూపాయల నగదు లభించింది. మా ఉపాధ్యాయుల ప్రోత్సాహం అడుగడుగునా వారు నాకు అందించిన సహాయ సహకారాల వల్ల ఈ నాడు నేను ఈ స్థితిని సాధించగలిగానని అనుకుంటున్నాను. వేలాది మంది చూస్తూ ఉండగా వేదిక మీద ముఖ్యమంత్రి చేతుల మీదుగా బహుమతి పొందడం అనేది జీవితంలో అందరికీ లభించే అదృష్టం కాదు. ఈ స్థితికే చేరుకోవడానికి నేను పడ్డ శ్రమ, కృషి ఫలించాయి. అలాగే నాకు అడుగడుగునా తమ ప్రోత్సాహాన్ని అందించి ఈ స్థాయికి చేరుకోవడానికి మా తల్లిదండ్రులు ఎంతో సహాయ పడ్డారు. వారి రుణం తీర్చుకోలేనిది. గ్రామీణ ప్రాంతంలో ఉంటూ చదువుకునే విద్యార్థిని అవడం వల్ల ప్రభుత్వం వారు ఈ పోటీలో గెలుపొందినందుకు ఇచ్చిన లక్ష రూపాయల నగదు సన్నకారు రైతు గా పోలం పనులు చేసుకునే మా తండ్రిగారికి అందజేసి నా వంతుగా సహాయ పడదామని నిర్ణయించుకున్నాను. అట్లే పాఠశాలలో నా కన్నా తక్కువ స్థాయిలో ఉండి చదువుకోవడానికి ఇబ్బంది పడే వేద వేల్లలకు ఈ డబ్బు నుండి కొంత భాగం వారి చదువు కోసం ఖర్చువెట్టాలని నిర్ణయించుకున్నాను. అదే విషయాన్ని వేదిక మీద చెప్పినప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు, ఇతర పెద్దలు అందరూ కూడా నన్ను ఎంతగానో అభినందించారు. వారందరికీ వేరువేరునా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటున్నాను.

- శ్రీ కృష్ణ.

4. ప్రక్రియా రచన

వార్తానివేదిక

1X4=04

ఊరువీరు, తేదీరాసినందుకు ½ మా

శీర్షిక రాసినందుకు ½ మా

విషయానికి, వ్యక్తికరణకు 3 మా

మొత్తం 4 మా

(ఇచ్చిన అన్ని ఆధారాలను ఖచ్చితంగా ఉపయోగించాలి.)

అకాల వర్షాలు - భీభత్సం

మార్చి 5, చాదర్ ఘాట్, షాదరాబాదు. షాదరాబాదులో అకాల వర్షాలు భీభత్సం సృష్టించాయి. ఈ రోజు ఉదయం నుండి చిరుజల్లులతో కూడిన వర్షం ఉన్నప్పటికీ ఉదయం 9 - 10 గంటల మధ్య పెద్ద గాలివాన కురిసింది. తీవ్రమైన గాలులకు నగరంలో అనేక చోట్ల పెద్దపెద్ద హోర్డింగులు కూలిపోయాయి. రోడ్డుకి ఇరువైపులా ఉండాల్సిన చెట్లు విరిగి రోడ్డుకు అడ్డంగా పడిపోయాయి. కొన్నిచోట్ల చెట్లు విరిగి వాహనాల మీద పడడంతో అవి దెబ్బతిన్నాయి. విపరీతంగా కురిసిన వర్షంవల్ల డ్రైనేజీలు, మురికి కాలువలు పొంగి పువపీస్తున్నాయి. దీనివల్ల రహదారులు జలమయమై చెరువులను తలపిస్తున్నాయి. అందువల్ల రోడ్లపై గంటల తరబడి ట్రాఫిక్ స్తంభించి పోయింది. జనజీవనం అస్తవ్యస్తమై రోజు వారి పనులు ఆగిపోయాయి. భీభత్సం మైన ఈ వర్షాలు నగర జీవులకు తీవ్రమైన నష్టాలను బాధను మిగిల్చాయి.

రాధా లక్ష్మి,

10 వతరగతి,

చాదర్ ఘాట్ ప్రభుత్వ పాఠశాల,

షాదరాబాదు.

విభాగము - సి (Section - C) 24 Marks

5. ఛందస్సు

3X1=03

1. భ,ర,న,భ,భ,ర,వ (ఆ) 1మా

2. ఉత్పలమాల (ఈ) 1మా

3. 10వ అక్షరం (ఆ) 1మా

మొత్తం 3 మా

6. అలంకారాలు

3X1=03

1. యథా సంఖ్యాలంకారం (ఇ) 1మా
2. సామాన్యమును విశేషముతో సమర్థించుట (ఈ)1మా
3. కొండమీది ఆలయ శిఖరాలు చుక్కలను తాకుచున్నవి. (ఇ)1మా
మొత్తం 3మా

7. సమాసములు

3X1= 03

1. బహువ్రీహి సమాసము (ఈ) 1మా
2. రూపక సమాసము (ఇ) 1మా
3. పార్యతియ, పరమేశ్వరుడును (ఇ) 1మా

మొత్తం 3మా

8. సంధులు

6X1=06

1. జవరాలు (ఇ)1మా
2. ఆ,ఈ,ఏ (అ)1మా
3. తెలుగుల మీది సాంస్కృతిక పరుషములకు (ఈ)1మా
4. ద్వీరుక్తము యొక్క పరరూపము (ఇ)1మా
5. పడ్డాది సంధి (అ)1మా
6. కుఱు,చిఱు,కడు,నడు,నిడు (ఈ)1మా

మొత్తం 6మా

9. పర్యాయ పదాలు

3X1= 03

1. భాస్కరుడు,సూర్యుడు 1మా
2. సముద్రము, సాగరము 1మా
3. చంద్రిక,వెన్నెల 1మా

(హాయి, ఆనందం రాసినా మార్కులు ఇవ్వవలెను.)

మొత్తం 3 మా

10. జాతీయాలు

2X2=04

(నాలుగు ఇవ్వబడ్డాయి . రెండు రాయాలి.)

జాతీయాలకు అర్థం రాసినందుకు

1మా

జాతీయాన్ని అర్థవంతంగా పుయో గించినందుకు

1మా

1. వెన్నుపోటు నమ్మించి మోసం చేయుట,
2. అంబట్ల తెడ్డు పానకంలో పుడక వంటిది, వేగంగా సాగుతున్న క్రమానికే ఒక ఆటంకం
3. ఆరునూరైనా ఎప్పటికీ జరగనిది, అసాధ్యమైనది
4. కాకిగోల పనికి రాని గోల , ఎద్దె ఎద్దె శబ్దాలు, పిల్లలు చేసే అల్లరి

మొత్తం 4మా

11. సామెతలు

2X1=02

(నాలుగు ఇవ్వబడ్డాయి . రెండు రాయాలి.)

సామెతలకు అర్థాలను రాయాలి. సందర్భాన్ని వివరించినా పూర్తి మార్కులు ఇవ్వాలి. ఒక్కొక్క దానికే ఒక మార్కు.

1. ఎన్ని విద్యలు నేర్చుకున్నా అవి అన్నీ కూడా వాటి ద్వారా సంపాదించే ధనానికి, లేదా అన్నానికి అనే అర్థంలో వాడతారు.
2. కొనే వస్తువు తక్కువ.. కొసరు అంటే ఉచితంగా ఇచ్చేది ఎక్కువ అన్న అర్థంలో వాడతారు.
3. అసలు లోక పోవడం కన్నా ఏదో కొంచెం ఉండడం మేలు అన్న అర్థంలో వాడతారు.
4. పిల్లలకు మంచి అయినా, క్రమశిక్షణ అయినా బాల్యంలోనే నేర్పించాలి. ఎద్దె అయిన తర్వాత నేర్చుకోవడం సాధ్యంకాదు.

విభాగము - డి (Section - D) 32 Marks

12. గద్యభాగ ప్రశ్నలు

2X3=06

(నాలుగు ఇవ్వబడ్డాయి . రెండు రాయాలి.)

క్రింద ఇవ్వబడినవి జవాబులలో తప్పనిసరిగా ఉండవలసిన ముఖ్యమైన విషయాలు. వీటిని ప్రధానంగా చేసుకుని విద్యార్థి రాసిన జవాబును దద్దవలసి ఉంటుంది. మూడు మార్కులవీ మరయు పాఠ్యాంశ ప్రశ్నలు కాబట్టి, కనీసం మూడు ముఖ్యమైన పాయింట్లు ఉండడం

తప్పనిసరి. సుమారు నూరేసి పదాల్లో జవాబులు రాయాలి.

1. కొత్తబాట పాఠం ఆధారంగా పల్లెలో వచ్చిన మార్పులు

1. పూర్వం పల్లెల్లో భూస్వాముల వెత్తందారే తనం ఉండేది. వేదల శ్రమను, పంటలను దోచుకునే వారు. తక్కువ కులాలవారిని, స్త్రీలను బానిసలుగా చూసేవారు.
2. కులమత భేదాలు, దోపిడీలు, దౌర్జన్యాలతో వేదప్రజలను హింసిస్తూ ఉండేవారు.
3. కానీ నేడు ప్రజలు తెలివి తెచ్చుకుని భూస్వాములపై తిరుగుబాటు చేశారు. ప్రజలంతా కలసికట్టుగా ఉండి, కష్టపడి పనిచేసి సంపాదించిన సొమ్మును తింటూ బానిసత్వంనుండి విముక్తిని పొందారు.
4. స్త్రీలు ధైర్యంగా బయటకు వస్తున్నారు. వేద ధనిక భేదాలు, కులమత భేదాలు లేక అందరూ సమభావంతో న్వేచ్ఛగా, సంతోషంగా ఉంటున్నారు.

2. అందరు యూనివర్సిటీ ఆచార్యులుండగా ఒక రిటైర్డ్ రెవెన్యూ ఆఫీసర్ అధ్యక్షత వహించడమేమిటి....

1. ఒకరోజు సామల గారు వెద్ద కాళోజీ వర్ధంతి సభలో పాల్గొన్నారు. ఎందరో యూనివర్సిటీ ఆచార్యులుండగా ఒక రిటైర్డ్ రెవెన్యూ ఆఫీసర్ ఆ సభకు అధ్యక్షత వహించారు.
2. బహుశా కాళోజీలకు ఆ ఆఫీసర్ స్నేహితుడేమో అనుకున్నారు.
3. రెవెన్యూ ఆఫీసర్ చక్కని వరంగల్లు ప్రాంతీయ తెలుగులో ఎక్కువ సంస్కృత ఇంగ్లీషు, ఉర్దూ పదాల జోలికి వెళ్ళకుండా మాట్లాడారు.
4. దాంతో ఆ ఆఫీసర్ ను ఎందుకు అధ్యక్షణి చేశారో అర్థమైంది. యూనివర్సిటీ ఆచార్యులు, రెవెన్యూ ఆఫీసర్ కన్నా బాగా మాట్లాడతారని రచయిత ఉద్దేశ్యం..

3. గోలకొండ పట్టణం అందచందాలు, వైభవం, విశిష్టతలు....

1. గోలకొండ దుర్గం మూడు కోటలు, ఏడుమైళ్ళ కైవారం 87 బురుజులతో ఉంటుంది. దీని నిర్మాణకర్త ఆజంఖాన్ అనే ఇంజనీర్.
2. పట్టణంలో జనసమ్మర్థం ఎక్కువ. రాజభవనాలు పడమటిలో ఉండేవి. కుతుబ్జాలు దీన్ని అందంగా నిర్మించారు.
3. పట్టణంలో నగీనాబాగ్, షాహి మహాలు, దిల్ కుషా అనే రాజభవనాలు ఉండేవి. మిద్దె తోటలు, అందమైన ఉద్యాన వనాలు ఉండేవి.
4. గోలకొండ లో 40 వేల ఇళ్ళు, 2 లక్షల ప్రజలు ఉండేవారు. కటోరా హవుసు నుండి ప్రజలకు మంచినాటి సరఫరా జరిగేది.
5. బజారులో అన్ని వస్తువులు దొరికేవి. సరకులు బంజారా దర్వాజా గుండా వచ్చేవి. ఉమ్మావులు డాబుగా ఊరేగేవారు. ప్రజలు వినోదాలతో భోగలాలసులై ఉండేవారు.

4. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు జాతి చరిత్రలో ఒక అద్భుత ఘట్టం...

1. తెలంగాణ పోరాటం గమ్యాన్ని చేరిన క్షణం. అద్భుతమైన క్షణం.
2. మూడుతరాల పిల్లల కన్నుల నుండి ఆనంద బాష్పాలు కారడం..
3. పోరాట జ్ఞాపకాలు, ఆనందోత్సాహాలు కలిపి మనస్సును ఆర్థ్రంగా మార్చడం..
4. అందుకే తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు జాతి చరిత్రలో ఒక అద్భుత ఘట్టం
(జవాబులలో ఇవికాక అదనపు సమాచారం రాసినా, సరిచూచి మార్కులు ఇవ్వాలి)

13. గద్యభాగము సంక్షిప్త ప్రశ్నలు

3X2= 06

(నాలుగు ఇవ్వబడ్డాయి . మూడు రాయాలి.)

క్రింద ఇవ్వబడినవి జవాబులలో తప్పనిసరిగా ఉండవలసిన ముఖ్యమైన విషయాలు. వీటిని ప్రధానంగా చేసుకుని విద్యార్థి రాసిన జవాబును దిద్దవలసి ఉంటుంది. రెండు మార్కులవీ మరియు పాఠ్యాంశ ప్రశ్నలు కాబట్టి, కనీసం రెండు ముఖ్యమైన పాయింట్లు ఉండడం తప్పనిసరి. సుమారు అరవై పదాల్లో జవాబులు రాయాలి.

1. అక్కడక్కడ నక్కలు అదను గాస్తున్న జాడలు కనపడుతున్నవి.....

1. నక్కలు జిత్తుల మారవి. ఆహారం ఎక్కడ తేరగా దొరుకుతుందా అని చూస్తాయి .
2. సింహం వెద్దపులి వంటి జంతువులు వేటాడి తినగా మిగిలిన మాంసం కోసం పొదల్లోనుండి ఎదురు చూస్తాయి .
3. జంతువులు ఒకదానినొకటి చంపుకుంటే ఈ నక్కలు ఆరెండింటి మాంసాన్ని తినడానికి ఎదురు చూస్తాయని అర్థమైంది..

2. మనుమరాలి మాటలు విని తాతయ్య అబ్బుర పడడం....

1. సామల సదాశివ గారి మనుమరాళ్ళకు తెలుగురాదు. పిందే లో నుండి కొన్నిమాటలు అనువదించుకుని తెలుగులో మాట్లాడతారు..
2. లావణ్య తాతా ఇగ పటు నీ పాను, జర్డా డబ్బీ అని ప్రాంతీయ భాషలో మాట్లాడింది. వరంగల్లు ప్రాంతీయ భాష మనుమరాలికి పట్టుబడినందుకు తాతయ్య అబ్బుర పడ్డాడు.

3. సంపాదకీయాలకు సామాన్య వార్తాంశాలకు మధ్య తేడాలు..

1. సంపాదకీయాలు స్వజనాత్మకంగా ఉండాలి. రచనసరళంగా సూటిగా నిష్కర్షగా సాధికారికంగా సులభ గ్రాహ్యంగా ఉండాలి. ఆసక్తిని కల్గించే ఎత్తుగడ వివరణ ముగింపు అవసరం.
2. వార్తారచనలో కల్పనలు, అతిశయోక్తులు ఉండరాదు. భాష చాలాసరళంగా ఉండాలి. చిన్నచిన్నవాక్యాల్లో చిన్నపదాల్లో భావాన్ని సూచించాలి.

4. గోలకొండ పాదుషాలు సాహిత్య పోషకులు అనడానికి ఉదాహరణలు....

1. గోలకొండ పాదుషాలలో ఇబ్రహీం కుతుబ్ షా విజయ నగర ఆస్థానంలో వెరగడం వల్ల, తెలుగుభాష పై అభిమానంతో కవిపండితులను పోషించాడు. గంగాధరకవిచే తపతీ సంవరణోపాఖ్యానాన్ని అంకితం తీసుకున్నాడు.

2. ఇతని

సేనాని అమీర్ ఖాన్ పొన్నగంటి తెలగనార్యుని అచ్చ తెలుగు కావ్యం యయాతి చరిత్రను అంకితం తీసుకున్నాడు.

3. అబ్దుల్లా పాదుషా విజ్ఞాన శాస్త్రాలను, లలిత కళలను, వాఙ్మయాన్ని వృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం చేసాడు.

14. సుతిపదార్థములు

1X6=06

(రెండు ఇవ్వబడ్డాయి . ఒకటి రాయాలి.)

1. ఆ కంఠంబుగ నిష్ఠుతాపసు ల్

1. ఇష్ఠు = ఇప్పుడు

2. ఆ కంఠంబుగన్ = కంఠము దాకా (గొంతు దాకా)

3. మాధుకర భిక్షాన్నంబు = మాధుకర
రూపమాన భిక్షాన్నము

4. భక్షింపగాన్ = తినడానికే 5. లోక + ఉన్నన్ = లోక
పోయే సరికి

6. కడున్ = మిక్కిలి

7. అంగలు + ఆర్పెదవు = అంగలు వేస్తున్నావు
(గంతులు వేస్తున్నావు)

8. మేలు + ఏల్ = మంచిదేనా

9. లోస్ప = బాగున్నదా

10. శాంతుండవు + ఏ = శాంత గుణం కలవాడివేనా

11. కటకటా = అక్కట కటా

12. నీవార ముష్టింపచుల్ = ఏపూటకు ఆపూట
విడికెడు వడ్లు దంచుకొని తినేవారు,

13. శాక + ఆహారాలు = కాయ గూరలు మాత్రమే
తినేవారు

14. కందభోజులు = దుంపలు మాత్రమే తినేవారు

15. శిల + ఉంచ ప్రకముల్ = రచ్చరోళ్ళవద్ద వడ్లు
దంచేటప్పుడు, జారీ పడిన బియ్యపు గింజలను
ఏరుకుని వాటితో జీవనం సాగించేవారు.

16. తాపసుల్ = తపస్సు చేసుకునేవారు
(మునులు)

17. నీ కంటన్ = నీ కన్నా

18. మతిపీనులు + ఏ = తెలివి తక్కువవారా.

2. కులమున్ రాజ్యము వదాన్యోత్తమా.

1. వదాన్య + ఉత్తమా = దాతలలో గొప్పవాడైన ఓ
బలి చక్రవర్తి

2. కులమున్ = నీ కులమును (వంశమును)

3. రాజ్యమున్ = నీ రాజ్యమును

4. తేజమున్ = నీ పరాక్రమాన్ని

5. నిలుపుము = నిలుపుకో..

6. ఈ కుటుంబుండు = ఈ పొట్టివాడు

7. విశ్వంభరుండు = విశ్వభారమును

మోయుచున్న శ్రీ మహా విష్ణువు

8. అలతిన్ = కొంచము మాత్రమే తీసుకుని (
తేలికగా)

9. పోడు = వెళ్ళిపోడు

10. త్రివిక్రమ స్ఫురణ వాడై = మూడు అడుగులతో
మూడు లోకాలను ఆక్రమించే త్రివిక్రమ రూపాన్ని
ధరించిన వాడై

11. బ్రహ్మాండమున్ = ఈ

బ్రహ్మాండమంతా 12. నిండున్ = నిండి పోతాడు.

13. మాన్సన్ = ఇతణ్ణి ఆపడానికే

14. ఒకండు = ఒక్కడైనను

15. కలండు + ఏ = శక్తి గల వాడు ఉన్నాడా (లోడు)

16. నా పలుకులు = నామాటలు

17. కర్ణంబులన్ = చెవులతో శ్రద్ధగా

18. ఆకర్ణంపు = వినుము

19. ఈ దానము గేనమున్ = ఈ చెడు దానాన్ని

20. వలదు = చేయ వద్దు

21. ఆవర్ణన్ = ఆ బ్రహ్మచారిని

22. పనుపుము = పంపించి వేయి .

(తాత్పర్యములు రాయ నక్కర లోదు. అన్వయ క్రమ ము పాటించాలి. సంధ విసంధులు చూడాలి వీటికి 1 మా
కేటాయించబడెనద. దాదాపుగా పద్యానికే 18 నుండి 20 పదాలు ఉంటాయి . సుమారు పదానికే ¼ మార్కు చొప్పున
5 మార్కులు సుతిపదార్థానికే, అన్వయ క్రమ ము, సంధ విసంధులకు 1 మా కేటాయించాలి.)

15. పద్యభాగప్రశ్నలు

2X3=06

(నాలుగు ఇవ్వబడ్డాయి . రెండు రాయాలి.)

(కేంద్ర ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలలో రెండింటికీ జవాబులు రాయాలి. జవాబులలో తప్పనిసరిగా ఉండవలసిన ముఖ్యమైన విషయాలు కేంద్ర ఇవ్వబడ్డాయి . వీటిని ప్రధానంగా చేసుకుని విద్యార్థి రాసిన జవాబును దిద్దవలసి ఉంటుంది. మూడు మార్కులవీ మరియు పాఠ్యాంశ ప్రశ్నలు కాబట్టి, కనీసం మూడు ముఖ్యమైన పాయింట్లు ఉండడం తప్పనిసరి. సుమారు నూరేసి పదాల్లో జవాబులు రాయాలి.)

1. జీవన భాష్యం పారంద్యారా సినారె వెలువరించిన విషయాలు.....

1. లక్ష్యాన్ని సాధించాలని బయలుదేరితే ఎన్నో కష్టాలు అడ్డంకులు ఎదురవుతాయి . భయపడకుండా ముందుకి వెడతే విజయం లభిస్తుంది .

2. ప్రయత్నం చేయకుండా నిరాశ పడవద్దు. నలుగురు మనుష్యులు కలిసి జీవిస్తేనే అది ఊరు అవుతుంది.

3. ఎంత ఎత్తుకు ఎదిగినా విధి వెట్టి పరీక్షలకు అందరూ తల వంచాలి .

4. వీరు ప్రఖ్యాతులు, బిరుదులు, సత్కారాలకు విలువ లేదు. నిస్వార్థ త్యాగం చేసిన వారి వీరు మాత్రమే చరిత్రలో శాశ్వతంగా నిలుస్తుంది.

2. వీర తెలంగాణ అనే దాశరథి గారి వర్ణన

1. తెలంగాణ ప్రజలు నైజాం నవాబు పాలనలో రజాకార్ల చేతుల్లో ఎన్నో కష్టాలు పడ్డారు. దాంతో పెద్దచిన్న తేడా లేకుండా ప్రతి పౌరుడూ తెలంగాణ విముక్తి పోరాటంలో పాల్గొన్నాడు .

2. వారు చెరశాలలో బంధింపబడి, ప్రాణాలు కోల్పోయి బాధలు పడ్డారు.

3. తెలంగాణ విముక్తి పోరాటంలో గడ్డి పోచ వంటి అల్పులు సైతం ప్రాణాలకు తెగించి నిజామును ఎదిరించారు..

4. రైతాంగ పోరాటంలో ప్రతి చిన్న రైతు నిజాం నవాబును ఎదిరించి పోరాడారు. అందుకే తెలంగాణ వీరతెలంగాణ అన్నారు దాశరథి.

3. శతక పద్యాల లోని నీతులు నిత్య జీవితంలో ఎలా ఉపయోగ పడతాయి

1. రాక్షస లక్షణాలను విడిచి వెట్టి మంచిగా నడుచుకోవచ్చు. రాక్షస లక్షణాలు కలవారికి దూరంగా ఉండవచ్చు. మిత్రుడి లక్షణాలను పద్యాల ద్వారా తెలుసుకుని మంచి మిత్రులను సంపాదించుకుని, జీవితంలో సుఖపడవచ్చు.
2. దేశభక్తిని వెంచుకుని, త్యాగ బుద్ధితో ప్రజల ధైర్యస్థితిని తొలగించ వచ్చు. దేవ మాన్యాలు దొంగిలించ కుండా, మంచివారిని మోసం చేయ కుండా ఉండవచ్చు.
3. దేవునిపూజకు, సత్యం, దయ, ఏకాగ్రత ముఖ్యమని గ్రహించవచ్చు. రాజాశ్రయాన్ని, నాయకుల వెంట తిరగటాన్ని మాని, స్వచ్ఛగా బతుక వచ్చు.
4. పండితులకు డబ్బు కంటే సత్యభాషణను, మంచితనము, గురుభక్తి ముఖ్యము. అట్లే శ్రీరామునికే సాటిగల ధైవం లేడు.
5. ఏవైనా మూడు నీతులు రాసినా మూడు మార్కులు ఇవ్వవచ్చు.

4. అలిశెట్టి ప్రభాకర్ గారి నగరం (గీతం)లోని విశేషాలు.....

1. నగరంలో అరణ్యపు హోరు, నయాగరా దుమికేనట్లు, డంకా మోగినట్లు నాలుగు రోడ్ల కూడలిలో వినిపిస్తుంది.
2. పల్లెలు వదిలి వచ్చిన ప్రజలు ఇనప్పెట్టలలాంటి నగరాల్లో ఊపిరి సలుపని బతుకులు బతుకుతున్నారు.
3. పువ్వుల్లాంటి పిల్లలు నగరాల్లో బస్సుల మీద, వేప్ మెంట్ల మీద, రిక్షాల్లోను కాన్వెంటులకు వెడుతున్నారు. ఇక్కడ దరిద్రము, సంపద సమాంతర రేఖలుగా ఉంటాయి.
4. నగరంలో ఎవరికీ తీరక దొరకడు, కోరికలు తీరవు. నగరాల్లో రోడ్లకు మరణం నాలుగు వైపులు. నగరం ఒక రసాయన శాల. ఒక పద్మ వ్యాహం.

15. ఉపవాచక ప్రశ్నలు

2X4 = 08

క్షుణ్ణి అధ్యయనం ద్వారా విద్యార్థులు రామాయణం నుండి నేర్చుకున్న విషయాలను కూలంకషంగా రాయాలి. అడగబడిన ప్రశ్న అనువర్తిత అంశమా, జ్ఞానాత్మకమైన అంశమా, అవగాహనకు చెందినదా, నైపుణ్యములు ఏమి నేర్చుకోగలము అన్న అంశమా, నిజ జీవితంలో ఈ అంశాలను ఎంత వరకు వినియోగించ గలమో గ్రహించి ఆయా అంశాలను ప్రశ్నలకు అనుగుణంగా సమర్థవంతంగా జవాబులు రాయాలి.

ఇవి అనువర్తిత అంశాలకు చెందినది కావున తదనుగుణమైన జవాబులు ఆశించడమైనది.

1. త్రిజటా స్వప్న వృత్తాంతం...

1. త్రిజట విభీషణుని కూతురు. నీతకు వ్యతిరేకంగా ఉన్న రాక్షస స్త్రీలను అదిలించింది. తలకు వచ్చిన కలను చెప్పింది.

2. వేయి హంసలతో కూడిన పల్లకి మీద రామ లక్ష్మణులు కూర్చోన్నారు. నీత సమూద్రం మధ్యన ఒక తెల్లని పర్వతం పై కూర్చున్నది.

3. నూనె పూసిన శరీరంతో రావణుడు నేలపై పడి ఉండడాన్ని, ఒక స్త్రీ శరీరమంతా బురద పూసుకుని రావణుడిని దక్షిణ దిశగా లాక్కు పోవడాన్ని కలలో చూసింది.

4. వరాహం మీద రావణుడు, మొసలి మీద ఇంద్రజిత్తూ, ఒంట మీద కుభకర్ణుడు దక్షిణ దిశగా పోవడం చూశాను. దీనివల్ల నీత కోరిక సిద్ధిస్తుందని, రావణ వినాశం తప్పదనీ, శ్రీరామునికి జయం కలుగుతుందనీ త్రిజట నీతకు ధైర్యం చెప్పింది.

2. శ్రీరాముని వనవాస గమనం...

1. స్రజల కోరిక మేరకు దశరథుడు రామునికి పట్టాభిషేకం చేయ సిద్ధ పడ్డాడు. ఈ వార్త మంథర ద్వారా కైకకు తెలిసింది.

2. మంథర కైకకు దుర్బోధ చేసి, మనస్సు మార్చి, పూర్వం దశరథుడు ఇచ్చిన రెండు వరాలు కోరుకోమంది.

3. అవి 1.భరతుని పట్టాభిషేకం 2.రాముని వనవాసం. దశరథుడు బతిమిలాడినా కైక మనసు కరుగలేదు.

4. కైక ద్వారా తండ్రి మాటను విన్న రాముడు అరణ్యానికి బయలు దేరాడు. తల్లి, తమ్ముడు రాముని అడవికి వెళ్ళవద్దన్నారు.

5. కానీ తండ్రి మాటకు కట్టుబడి రాముడు అడవికి వెళ్ళాడు. అతనితో నీత, లక్ష్మణుడు కూడా బయలు దేరారు.

6. అయోధ్య అంతా ఏడుస్తూండగా నీతారామ లక్ష్మణులు సుమంత్రుని రథంపై అడవికి వెళ్ళారు.

3. రావణునిచే నీతాపహరణం వృత్తాంతం.....

1. నీతారాములు పంచవటిలో సుఖంగా జీవిస్తున్నారు. రావణుని చెల్లెలు శూర్పణఖ రామునిచే తిరస్కరింపబడి, అన్నను చేరి నీత నీకు తగిన భార్య అని చెప్పింది.

2. ఖరదూషణులను చంపాడని విని, చెల్లె మాటలు విని రావణుడు నీతను అపహరించాలని నిర్ణయించాడు. మిత్రుడు మారీచుడిని సహాయం అడిగాడు.

3. మారీచుడు రాముని శక్తి సామర్థ్యాలు వివరించి, ఆ పనిని మానుకోమని చెప్పాడు. రావణుడు వినలేదు.

4. మారీచుడు మాయా లోడిగా మారి, నీతను ఆకర్షించాడు. నీత దానిని కోరగా రాముడు తెచ్చివ్వడానికి సిద్ధపడ్డాడు. తగిన సమయంచూసి రావణుడు నీతను ఆస్రమం నుండి పహరించాడు.

4. హనుమంతుడు సీతను ఎట్లు సందర్శించాడు....

1. హనుమంతుడు సర్వదేవతలకు నమస్కరించి, మహేంద్రగిరివైనుండి లంకకు చేరాడు. లంకేణిని కూల్చి, రావణాంతఃపురంతో సహా లంక మొత్తం సీతను గురించి వెతికాడు.

2. చివరికి అశోక వనంలో మలిన వస్త్రాలతో, కృశించిన శరీరంతో, కాంతివంతమైన ముఖంతో గల స్త్రీని చూచి ఆమె సీత అని గుర్తించాడు.

3. ఆమె భయం పోగొట్టడానికి రామాయణం గానం చేశాడు. నీవు సీతవైతే శుభం జరుగుతుందని, మాటగలిపి రామ ముద్రికను చూపాడు.

4. త్వరలోనే రాముడు లంకకు వస్తాడనీ, రావణుడుని చంపి సీతను విడిపిస్తాడనీ ధైర్యం చెప్పాడు. తన వీపుమీద కూర్చుంటే రాముని వద్దకు క్షణంలో చేరుస్తానని పలికాడు. అది ధర్మంకాదనీ, రాముడు రావణుని చంపి తనను తీసికొళ్ళడమే ధర్మమని సీత చెప్పింది. హనుమ, రాముడు గుర్తించే ఆనవాలు తీసుకుని, సీతను ఓదార్చి తిరిగి వచ్చాడు.

() () () () () () () () () () () () () () () ()

(సాధారణ సూచలు, నియమాలు.)

1. అక్షర దోషాలకు, వాక్య దోషాలకు, భావ దోషాలకు మార్కులు తీయబడతాయి. ఇవి ప్రధానంగా ప్రశ్న జవాబులు, ప్రక్రియలలో ఎక్కువ.
2. ప్రతిపదార్థములు అన్నీ సరైన జవాబులైతేనే పూర్తి మార్కులు ఇవ్వాలి.
3. ఏకవాక్య జవాబులు, లక్ష్యాత్మక జవాబులు, బహుళార్థాత్మక జవాబుల విషయంలో ఈ దోషాలు పరిగణించ వలసిన పని లేదు.
4. ప్రశ్న పత్రము నందు ఉన్న అనేక ముద్రణా దోషాలు ప్రశ్న యొక్క అసలు అర్థాన్ని తప్పించుట లేదు కనుక సరియైన జవాబులకే మార్కులు ఇవ్వాలి.

